Tillväxt- och regionplaneförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-01-15

TRN 2020–0236

Handläggare:
Jonas Thörnqvist

Tillväxt- och
regionplanenämnden

Yttrande över motion 2020:45 av Anna Sehlin (V) om att Region Stockholm ska verka för minskat flygande

Ärendebeskrivning

Tillväxt- och regionplanenämnden har beretts möjlighet att yttra sig över motion 2020:45 av Anna Sehlin (V) angående att Region Stockholm ska verka för minskat flygande. Yttrandet ska vara regionstyrelsen tillhanda 2021-01-29. Yttrandet utgår från ett samlat regionalt utvecklingsperspektiv utifrån nämndens ansvar för regional fysisk planering och regional utveckling.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande
Förslag till yttrande
Motion 2020:45 av Anna Sehlin angående att Region Stockholm ska verka för minskat flygande

Förslag till beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden föreslås besluta följande:

1. Yttrande över motion 2020:45 av Anna Sehlin (V) angående att Region Stockholm ska verka för minskat flygande, TRN 2020–0236, godkänns och överlämnas till regionstyrelsen

2. Paragrafen justeras omedelbart

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning

Tillväxt- och regionplanenämnden har beretts möjlighet att yttra sig över motion 2020:45 av Anna Sehlin (V) angående att Region Stockholm ska verka för minskat flygande.

I motionen föreslås att:

- Region Stockholm ska minska flygandet bland tjänstepersoner och politiker
- Region Stockholm ska underlätta för anställda inom flygbranschen i länet att övergå till arbete inom andra sektorer.
- Region Stockholm begränsar flygandet för politiker och tjänstepersoner inom organisationen så att ingen tillåts resa med södergående inrikesflyg, med undantag för resor till och från Gotland

Bakgrund

Flyget är ett av flera olika sätt att säkra Stockholmsregionens nationella och internationella tillgänglighet och konkurrenskraft, men påverkar för närvarande regionens möjlighet att nå klimatmål negativt.

I Klimatfärdplanen lyfts internationell tillgänglighet som ett särskilt målkonfliktområde eftersom länets näringsliv och växande turism, samt många invånares globaliserade livsstil, kräver en god internationell tillgänglighet med flyg samtidigt som ett ökande antal flygavgångar ökar utsläppen. Det är viktigt att balansera behovet av flygresor, som är nödvändiga för att upprätthålla och öka den internationella tillgängligheten, med behovet av åtgärder för att de klimatpåverkande utsläppen ska kunna fasas ut.

Överväganden

I Region Stockholms riktlinjer för resor och möten i tjänsten anges att förtroendevalda och anställda ansvarar för att resor och möten i uppdraget och/eller tjänsten genomförs på ett miljöanpassat och säkert sätt i enlighet med policy och gällande riktlinjer. Hänsyn till miljön ska tas vid val av alla resealternativ inom och utanför Stockholms län. Riktlinjerna anger följande: vid tjänsteresa ska det färdsätt väljas som med hänsyn till restid, miljö och total kostnad är mest effektivt. Alternativ till resa som till exempel telefon- och videomöte bör alltid övervägas. Valet av mötesform får avgöras i varje enskilt fall beroende på exempelvis syftet med resan, kostnad, hänsyn till miljön, tidsåtgång, tillgång till teknisk utrustning.

Riktlinjer för resor och möten i tjänsten antas av regionfullmäktige och ändringar av dessa ligger inte inom nämndens ansvarsområde.

Inom ramen för det regionala utvecklingsansvaret ansvarar nämnden för att skapa samarbetsplattformar för att föra samman aktörer och bidra med analyser och underlag för att kartlägga och säkerställa kompetensförsörjningen på regional nivå. Detta görs främst inom Kompetensarena Stockholm som tar ett helhetsgrepp på kompetensförsörjningsfrågan i regionen bland annat genom att genomföra branschråd.
Region Stockholm kan stödja särskilda initiativ genom de verktyg som det regionala utvecklingsuppdraget ger. Ett exempel som genomförs under pandemin är Sophiahemmets utbildning för att ställa om kabinpersonal till att arbeta som vårdbiträden eller som undersköterska, som lyftes genom rekryterings- och utbildningsmässan Bazaren.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet
Beslutet bedöms inte innebära några ekonomiska konsekvenser för Region Stockholm.

Miljökonsekvenser av beslutet
I enlighet med Region Stockholms miljöpolitiska program, Miljöprogram 2017–2021 har hänsyn till miljön beaktats och det bedöms att en särskild miljökonsekvensbedömning i detta ärende inte är relevant.

Hanna Wiik
Förvaltningschef

Jonas Thörnqvist
Regionplanerare

Tillväxt- och regionplanenämnden

FÖRSLAG TILL YTTRANDE
2021-01-15

TRN 2020–0236

Regionstyrelsen
registrator.rlk@sll.se

Yttrande över motion 2020:45 av Anna Sehlin (V) om att Region Stockholm ska verka för minskat flygande

Inledning

Tillväxt- och regionplanenämnden har beretts möjlighet att yttra sig över motion 2020:45 av Anna Sehlin (V) angående att Region Stockholm ska verka för minskat flygande. Yttrandet ska vara regionstyrelsen tillhanda 2021-01-29. Yttrandet utgår från ett samlat regionalt utvecklingsperspektiv utifrån nämndens ansvar för regional fysisk planering och regional utveckling. I motionen föreslås att:

- Region Stockholm ska minska flygandet bland tjänstepersoner och politiker
- Region Stockholm ska underlätta för anställda inom flygbranschen i länet att övergå till arbete inom andra sektorer.
- Region Stockholm begränsar flygandet för politiker och tjänstepersoner inom organisationen så att ingen tillåts resa med södergående inrikesflyg, med undantag för resor till och från Gotland

Synpunkter

Riktlinjer för resor och möten i tjänsten för Region Stockholms förtroendevalda och anställda antas av regionfullmäktige. Förändringar av dessa riktlinjer ligger inte inom nämndens ansvarsområde.

Nämnden ansvarar för att skapa samarbetsplattformar för att föra samman aktörer och bidra med analyser och underlag för att kartlägga och säkerställa kompetensförsörjningen på regional nivå. Detta görs främst inom Kompetensarena Stockholm som tar ett helhetsgrepp på kompetensförsörjningsfrågan i regionen bland annat genom att genomföra branschråd. Ett exempel där Region Stockholm varit stödjande och som genomförs under pandemin är Sophiahemmets särskilda utbildning för att ställa om kabinpersonal till att arbeta som vårdbiträden eller som undersköterska. Detta är ett initiativ som regionen har hjälpt till att lyfta genom rekryterings- och utbildningsmässan Bazaren.

Region Stockholm

Region Stockholm
2020-09-15

Motion av Anna Sehlin (V) om att Region Stockholm ska verka för minskat flygande

Vi har flera gånger sett ledande företrädare för Region Stockholm argumentera för att Arlanda ska byggas ut. Detta trots att vi står inför en eskalerande klimatkris om inte alla samhällssektorer drar sitt strå till stacken för att minska utsläppen av växthusgaser. Flyget är inget undantag. Enligt data från Naturvårdsverket står flyget för omkring en tiondel av Sveriges klimatpåverkan ur ett konsumtionsperspektiv, inklusive höghöjdseffekten. Förespråkarna för ett fortsatt och ökat flygande framhåller ofta biobränslen och elflyg som lösningar på flygets klimatpåverkan, men dessa åtgärder är inte tillräckliga utan att själva flygandet också minskar. Biobränslen är inte utan klimatpåverkan och behövs dessutom i många samhällssektorer, där flera är mer samhällsviktiga än flyget. Elflyg på längre sträckor ligger långt fram i tiden. Därför måste flygandet minska, speciellt i ett land som Sverige som står för en oproportionerligt stor del av flygandet internationellt sett.

I det här läget duger det inte att en betydande samhällsaktör som Region Stockholm verkar i motsatt riktning mot den etablerade vetenskapen. Visserligen har regionen vare sig beslutanderätt över flyginfrastrukturen i länet eller invånarnas flygande, men Region Stockholm har, som regionalt utvecklingsansvarig, ändå ett betydande ansvar för att verka för att lösa de samhällsutmaningar vi står inför, där klimatkrisen är den i särklass allvarligaste, och inte göra problemen än värre.

Vänsterpartiet anser därför att regionen ska verka för att begränsa och minska flygandet. En följd av detta blir att Arlanda inte behöver byggas ut och att Bromma flygplats kan läggas ned. För att föregå med gott exempel och minska regionens egen klimatpåverkan ska politiker och tjänstepersoner inom Region Stockholm inte använda flyg för södergående inrikesresor, med undantag för resor till och från Gotland. Enligt regionens egen miljöredovisning orsakade regionens tjänsteresor 2019 utsläpp av 4580 ton koldioxidekvivalenter, varav den absoluta merparten kommer från flygresor. Regionen bör också arbeta för att skapa möjligheter för de personer som arbetar inom flygbranschen att övergå till arbete i andra sektorer.

Under coronakrisen har det blivit tydligt att många flygresor kan ersättas av exempelvis webbmöten. Låt oss ta vara på dessa nya erfarenheter för att vända krisen till en möjlighet att bygga ett mer klimatsmart samhälle.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås regionfullmäktige besluta

att Region Stockholm ska minska flygandet bland tjänstepersoner och politiker

att Region Stockholm ska underlätta för anställda inom flygbranschen i länet att övergå till arbete inom andra sektorer

att Region Stockholm begränsar flygandet för politiker och tjänstepersoner inom organisationen så att ingen tillåts resa med södergående inrikesflyg, med undantag för resor till och från Gotland

Anna Sehlin (V)